

KLAGANDE

Loffe's Företagstaxi AB, 556564-2294
Bygatan 26
441 41 Alingsås

MOTPART

Alingsås kommun
441 81 Alingsås

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Vänersborg dom den 22 april 2009 i mål nr 591-09 och 601-09, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver länsrättens dom och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Det interimistiska beslutet den 30 april 2009 ska inte längre gälla.

YRKANDEN M.M.

Loffe's Företagstaxi AB överklagar länsrättens dom och yrkar att kammarrätten beslutar att dess anbud ska tas med vid utvärderingen i aktuell upphandling. I andra hand yrkas att hela upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Loffe's Företagstaxi AB bl.a. följande. I företagets anbud har Monica Persson, Alingsås kommun, angetts som referenskund. Monica Persson var delaktig vid utvärderingen och har god kännedom om Loffe's Företagstaxi AB. Hon känner till att företaget arbetar med persontransporter inom näringslivet och hon har kunskap om

vem Jonny Johnsson är. Det framgår även av anbudet att företaget är en del av verksamheten i Taxi Alingsås AB och varje dag handhar uppdrag av just denna typ och storlek som kommunen efterfrågar som referens. Företaget anser därmed att det i sitt anbud har angivit en referenskund, dvs. Alingsås kommun, och att Alingsås kommun har haft kännedom om att Jonny Johnsson haft ansvaret för skolskjutstrafik under sin tid i Taxi Alingsås AB. Länsrättens resonemang innebär att inga nya aktörer kan komma att antas som entreprenörer inom skolskjutstrafik. Det skapar en monopolställning för de bolag som tidigare har kört skolskjutstrafik och omöjliggör för nya aktörer att kvalificera sig. Det kan aldrig ha varit syftet med LOU, då grundtanken med lagstiftningen är att gynna konkurrensen.

Alingsås kommun bestrider bifall till överklagandet och vidhåller vad som tidigare anförts.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten instämmer i länsrättens bedömning att Loffe's Företags-taxi AB inte uppfyller skall-kravet i förfrågningsunderlaget, att ange en referenskund motsvarande upphandlingens storlek, alternativt ha motsvarande erfarenhet från Alingsås kommun.

Frågan som kvarstår är att bedöma om det uppställda skall-kravet att ange kontaktuppgifter till en referenskund motsvarande denna upphandlings storlek, alternativt ha motsvarande erfarenhet från Alingsås kommun, strider mot proportionalitetsprincipen. Kammarrätten finner att aktuellt skall-krav indirekt ger effekten att de anbudsgivare som inte har erfarenhet av uppdrag motsvarande upphandlingsföremålets storlek och omfattning utesluts från upphandlingen.

Av den EG-rättsliga proportionalitetsprincipen följer att den upphandlande enheten inte får ställa högre krav på leverantören än som erfordras för

att uppnå syftet med den enskilda upphandlingen. De krav som ställs på leverantörer i en upphandling måste därmed ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas. Även kravet på utnyttjande av största möjliga konkurrens, så att kretsen av dem som kan delta i upphandlingen inte begränsas mer än vad som är nödvändigt, måste beaktas.

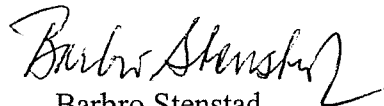
Vid uppställande av krav på erfarenhet motsvarande upphandlingsföremålets storlek och omfattning måste det framgå varför ett sådant krav är erforderligt för att uppnå syftet med den aktuella upphandlingen. Det är viktigt att kravet på utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns beaktas och att kretsen av dem som får delta i upphandlingen inte begränsas i onödan. Av förfrågningsunderlaget framgår att upphandlingen avser att täcka behovet av skolskjutsar med taxi för grundskola och särskola inom Alingsås kommun samt att entreprenören ansvarar för planering och samordning av transportuppdragen i samråd med kommunen. Kommunen har som mål att teckna ett ramavtal på tre år med möjligheten till ett års förlängning. Skolskjutsverksamhet präglas bl.a. av ansvarstagande, säkerhetstänkande samt förmåga att organisera och planera transporterna. Kunskapen härom kan enligt kammarrättens mening inte enbart erhållas genom tidigare erfarenheter av skolskjutstrafik motsvarande aktuell upphandlings storlek. Tillräcklig erfarenhet för att uppnå upphandlingens syfte kan också besittas av nya aktörer, som genom sina anställda eller eventuella underleverantörer har erfarenhet av relevanta transportuppdrag och därtill hörande logistik m.m. Vad Alingsås kommun har anfört i målet visar inte heller att det uppställda skall-kravet, att ange kontaktuppgifter till en referenskund motsvarande denna upphandlings storlek, alternativt ha motsvarande erfarenhet från Alingsås kommun, är nödvändigt för att uppnå det med upphandlingen eftersträvade syftet.

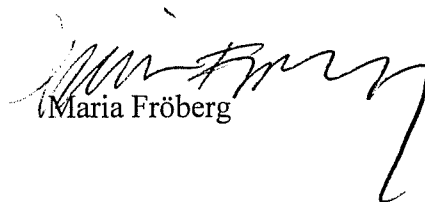
Sammantaget finner kammarrätten att det angivna kravet strider mot proportionalitetsprincipen. På grund av åsidosättandet av denna princip har Loffe's Företagstaxi AB lidit skada. Eftersom bristen hänför sig till för-

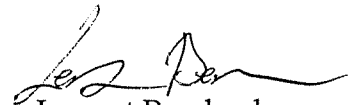

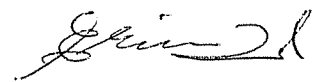
frågningsunderlaget och därmed kan ha påverkat det konkurrensuppsökande skedet, är rättelse inte en tillräcklig åtgärd. Kammarrätten förordnar därför att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1)

Barbro Stenstad

Maria Fröberg

Lennart Berglund
referent

/Erika Lund

SÖKANDE

1. Loffe's Företagstaxi AB, 556564-2294
Bygatan 26
441 41 Alingsås

2. Bereli Transport & Konsult, 550823-5578
Hampedal 22
517 94 Töllsjö

MOTPART

Alingsås kommun
441 81 Alingsås

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

Aktbilaga.....
28

DOMSLUT

Länsrätten avslår Loffe's Företagstaxi AB:s och Bereli Transport & Konsults framställan om åtgärder enligt lagen om offentlig upphandling.

Det interimistiska beslutet, i målen 591-09 och 601-09 den 19 mars 2009, om att upphandlingen inte får avslutas, gäller inte längre.

BAKGRUND M.M.

Alingsås kommun har genomfört en upphandling av skolskjutsar med taxi.

I tilldelningsbeslutet daterat den 11 mars 2009 tillkännagav Alingsås kommun att annat bolag än Loffe's Företagstaxi AB och Bereli Transport & Konsult (Bereli) tilldelats avtalet. Av tilldelningsbeslutet framgår bl.a. följande. Prövningen av anbud kommer att ske i tre steg. Först prövas att anbuderna uppfyller de krav som ställs på leverantören i anbudsinbudans punkt 6 samt 7. De anbud som visat sig uppfylla dessa krav genomgår därefter en prövning av att kraven på uppdraget i punkt 8 är uppfyllda. Bland de anbud som därefter kvarstår kommer kommunen att pröva och anta det anbud som erbjuder lägsta sammanlagda pris på de aktuella turerna i respektive skolskjutsområde. Bereli uppfyllde inte tre av de obligatoriska kraven i steg 1: kopia på försäkringsbevis på samtliga försäkringar, kontaktuppgift till en referenskund motsvarande denna upphandlings storlek alternativt erfarenhet av Alingsås kommun och kopia på trafiktillstånd. Loffe's Företagstaxi uppfyllde inte ett av de obligatoriska kraven i steg 1: kontaktuppgift till en referenskund motsvarande denna upphandlings storlek alternativt erfarenhet av Alingsås kommun.

Vid upphandlingen har öppet förfarande tillämpats.

Både Loffe's Företagstaxi och Bereli har ansökt om överprövning av tilldelningsbeslutet. Länsrätten beslutade den 19 mars 2009, att upphandlingen inte får avslutas till dess annat har beslutats.

YRKANDEN M.M.

Båda sökanden yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så vis att deras respektive anbud ska antas för de turer som de har lägst pris på. I andra hand yrkar de att upphandlingen ska göras om.

Loffe's Företagstaxi och Bereli anför bl.a. följande. Alingsås kommun har vid utvärderingen tillfört ytterligare krav på anbudsgivarna, krav som inte framgår av anbudsinbjudan. Alingsås kommun har därför brutit mot grunderna i LOU och på det sättet gynnat Taxi Alingsås AB. Den upphandlande enhetens brott mot LOU kommer att vålla bolagen stor ekonomisk skada.

Loffe's Företagstaxi anför även följande. Loffe's Företagstaxi uppfyller väl de krav som ställs på referenser enligt avsnitt 7. I bolagets anbud finns redovisat personer som har en lång och bred erfarenhet av att köra skolskjutstrafik åt Alingsås kommun. En av de personerna har tre års erfarenhet (2002-2005) från skolskjutstrafik och var dessutom under ett och ett halvt år ordinarie styrelseledamot i Taxi Alingsås AB. Uppdraget som styrelseledamot innebar att han hade ansvar för planering och upplägg av rutter av bland annat skolskjutsar. Av anbudet framgår att denna person i dag är underentreprenör till Loffe's Företagstaxi. Företaget har redan i dag erfarenhet att planera och lägga upp rutter för skolskjutstrafik. Man bedriver i dag liknande planeringsarbete och uppläggning av rutter, men då främst mot näringslivet och då i den omfattning som denna upphandling omfattar. Det finns också redan i dag väl inarbetade tekniska förutsättningar för att planera rutter via trafikledningssystem och därför även erfarenhet av att hantera detta system. Bedömningen att det saknas erfarenhet för ett uppdrag motsvarande denna upphandlings storlek är således fel och ska ogillas. För att ytterligare styrka företagets erfarenhet av skolskjutsar åt Alingsås kommun kan nämnas att Loffe's Företagstaxi har dagliga pågående uppdrag av skolskjutsar genom att vara transportör åt Taxi Alingsås AB. I Taxi Alingsås AB:s anbud står det att det inte finns något samarbete med Loffe's Företagstaxi. Denna uppgift är felaktig eftersom företaget har ett gällande transportöravtal med Taxi Alingsås AB. På grund av Alingsås kommuns misstag kommer Loffe's Företagstaxi att förlora intäkter från köruppdrag om miljonbelopp. Det vinnande anbudet gick till Taxi Alingsås AB. Detta bolag har i sin årsredovisning per den 31 december 2007 upplyst om att de under 2007 varit tvingade att upprätta kontrollbalansräkningar för att fastställa att aktiekapitalet inte varit förbrukat. Av årsredovisningen framgår även att detta bolag under första halvåret 2008 planerade att sätta ned

aktiekapitalet och att de korta skulderna för både 2007 och 2006 överstiger bolagets omsättningstillgångar. Detta bör granskas enligt 10 kap. 2 § 2 p. LOU. Loffe's Företagstaxi bedömer att man är bättre rustade för eventuella merkostnader om några olyckor eller tillbud skulle inträffa under avtalets period. När det gäller referenskund framgår det av bilaga 5 till anbudet att bolaget angivit Monica Persson hos Alingsås kommun (skolkontoret) som referenskund. Hon upphandlar uppdrag för kommunen i denna upphandlings storlek och var angiven i anbudsinbjudan. Hon har god kännedom om företagets underentreprenör och dennes erfarenhet. Eftersom företaget i likhet med kommunens utvärdering gjorde bedömningen att det hade goda referenser från att ha kört skolskjuts ansåg man därför inte att det var nödvändigt med ytterligare referenskund. Inte heller beskrev de i sitt anbudssvar att de redan i dag har väl inarbetade tekniska förutsättningar. Detta beror endast på att man inte efterfrågat en sådan beskrivning. Taxi Alingsås AB har inte längre någon planeringskompetens med erfarenhet av uppdrag av upphandlingens storlek. Loffe's Företagstaxi kommer att lida avsevärd skada på grund av kommunens felaktiga utvärdering.

Loffe's Företagstaxi har bifogat företagsrapport, årsredovisning, revisionsberättelse och utdrag ur näringslivsregistret – alla handlingar rör Taxi Alingsås AB.

Bereli anför även bl.a. följande. Företaget har i sitt anbud redovisat att det har lång och bred erfarenhet av att köra skolskjutstrafik åt Alingsås kommun. Bertil Eliasson har tre års erfarenhet från Taxi Alingsås AB där han under ett och ett halvt år var ordförande. Eftersom Taxi Alingsås AB vid denna tidpunkt inte hade någon anställd ledningsperson fick styrelsen tillsammans vara verkställande ledning. Som styrelseordförande hade Bertil Eliasson daglig kontakt med planering och upplägg av rutter bl.a. av skolskjutsar, fram till sommaren 2005. När det gäller trafiktillstånd för taxi har Bereli uteslutits eftersom sådant tillstånd saknas. För närvarande har bolaget dock trafiktillstånd för godstrafik med lätt lastbil. Att trafiktillstånd för taxi inte finns för närvarande beror på att bolaget den 1 oktober 2008 avyttrade sin senaste taxibil.

Enligt reglerna går det inte att inneha taxitillstånd utan att ha ett fordon anmält i taxitrafik. Enligt anbudsinbjudan ställs det bara krav på att det under avtalsperioden ska finnas giltigt trafiktillstånd för taxi. För att återfå trafiktillstånd för taxi krävs enbart att bolaget skickar in en ansökan och betalar ansökningsavgiften. Detta tar normalt cirka en till två veckor. Företaget har ett gällande trafiktillstånd, vilket kommunen också bekräftat vid sin kontakt med länsstyrelsen. Dock finns det inte trafiktillstånd för skolskjuttrafik vilket är den form av tillstånd som kommunen kräver. Det är märkligt att Alingsås kommun inte utnyttjat möjligheten att ställa frågor till bolaget enligt avsnitt 5 Kompletteringar till anbud. Eftersom Bereli för närvarande inte har någon taxibil i trafik finns det naturligtvis inte heller någon försäkring för taxifordon. Enligt anbudsinbjudan gäller samma krav som för trafiktillstånd dvs. att det under avtalsperioden ska finnas försäkring. Den upphandlande enhetens brott mot LOU kommer att vålla bolaget stor ekonomisk skada. Bolaget kommer att förlora intäkter från köruppdrag om flera hundra tusen kronor.

Alingsås kommun yrkar att sökandenas talan ska avslås och anför bl.a. följande. Alingsås kommun har behandlat samtliga leverantörer likvärdigt och på ett icke-diskriminerande sätt samt genomfört upphandlingen på ett öppet sätt. Samtliga anbud har, som sig bör vid upphandling, tolkats och utvärderats genom att man läst och värderat det material som inlämnats skriftligen vid anbudstidens slut. Uppdraget i sin helhet finns beskrivet i anbudsinbjudan avsnitt 8 där bolagen har haft möjlighet att bilda sig en uppfattning om vad som är ett motsvarande uppdrag. Enligt sökandena har ytterligare krav tillförts i Alingsås kommuns utvärdering som inte framgår av anbudsinbjudan. Detta är felaktigt eftersom det i anbudsinbjudans avsnitt 2.2 och 7.1 tydligt framgår vilka krav som ställs på referensen. Samtliga krav gällande erfarenhet och referenser har därför funnits med i den ursprungliga anbudsinbjudan. Däremot har anbudsgivarna tillfört ytterligare information gällande erfarenhet i sin ansökan om rättelse och inhibition. Alingsås kommun står fast vid utvärderingen och tilldelningsbeslutet som är daterat den 11 mars 2009. Man avser att teckna avtal med Taxi Alingsås gällande skolskjutsar.

Alingsås kommun anför även bl.a. följande avseende *Loffe's Företagstaxis* invändningar. Bolaget har i sitt anbud beskrivit erfarenheten hos en rad av sina chaufförer. I bolagets ansökan om åtgärder enligt LOU har dock ytterligare information tillkommit avseende en av chaufförerna. Han ska under ett och ett halvt år ha varit ordinarie styrelseledamot i Taxi Alingsås AB och det uppdraget innebar att han hade ansvar för planering och upplägg av rutter bl.a. skolskjutsar, fram till sommaren 2005. Denna information ingår inte i bolagets anbud och kan därför inte tas hänsyn till vid en utvärdering. Bolaget beskriver även att de i dag bedriver liknande planeringsarbete och uppläggning av rutter men då främst i näringslivet och då i den omfattning som denna upphandling omfattar. I samma ansökan beskriver bolaget att de har väl inarbetade tekniska förutsättningar för att planera rutter via trafikledningssystem. Även denna information saknas i anbudet och Alingsås kommun kunde således inte heller ta hänsyn till den vid utvärderingen. Bolaget har angett att en person med lång erfarenhet av att hantera skolbarn och liknande arbete under fyra år kommer att anställas för att ansvara för skolskjutsarna hos bolaget. Att en person eventuellt kommer att anställas kan inte räknas till den erfarenhet som bolaget har i dag. Bolaget har vidare anfört invändning mot Taxi Alingsås AB. Detta bolag har enligt Skatteverket betalat såväl arbetsgivaravgifter som skatter. Taxi Alingsås AB har inga skulder registrerade hos kronofogden. Denna kontroll är sedvanlig vid upphandlingar. Utöver detta har en kreditupplysning och en kontroll med bolagets revisor gjorts med godkänt resultat på båda. Alingsås kommun ser därför inga hinder att teckna avtal med Taxi Alingsås.

Alingsås kommun anför när det gäller *Berelis* invändningar bl.a. följande. I bolagets anbud kan inte utläsas att bolaget har någon erfarenhet av att planera skolskjutsturer. I sin ansökan har bolaget adderat nya uppgifter rörande Bertil Eliassons erfarenhet. Det gäller uppgiften att han som styrelseordförande hade daglig kontakt med planering och upplägg av rutter av bl.a. skolskjutsar fram till sommaren 2005. Denna information som tyder på att Bertil Eliasson har relevant erfarenhet av liknande uppdrag i Alingsås kommun kan inte tas hänsyn till eftersom informationen inte ursprungligen ingår i skriftligen in-

lämnat anbud. Bereli har i sitt anbud inte bifogat giltigt/-a trafiktillstånd för de fordon som de ämnar använda för skolskjutsuppdraget. Bolaget har till anbudet bifogat ett trafiktillstånd gällande åkeriverksamhet. Detta tillstånd är inte relevant i sammanhanget och uppgiften godkännes därför inte i utvärderingen. Alingsås kommun kan svårtligen godkänna bolaget på denna punkt eftersom såväl fordon registrerade för taxi såsom innehav av gällande trafik-tillstånd saknas. Det ligger i anbudsgivarens intresse att förklara hur dessa brister kommer att hanteras genom att exempelvis bifoga en beskrivning om hur bolaget kommer att gå till väga för att vid avtalets start uppfylla samtliga krav. Eftersom Bereli inte har några bilar avsedda för taxitrafik i verksamheten finns följaktligen inte några försäkringar tecknade för dessa. Alingsås kommun anser att bolaget borde ha bifogat någon förklaring till detta alternativt en plan över vilka försäkringar som ska skaffas för att bolaget respektive eventuella underentreprenörer ska vara redo för uppdraget vid avtalsstart. Det är viktigt för Alingsås kommun att veta huruvida försäkringar och trafik-tillstånd finns alternativt kommer att skaffas för att kunna bedöma seriositeten hos den entreprenör som ska transportera kommunens skolbarn. I avsnitt 2.2 i anbudsinvjudan finns tydligt listat de uppgifter som ska ingå i anbudet. Alingsås kommun vill påpeka att det i anbudsinvjudan i avsnitt 4 tydligt står att det finns möjlighet att ställa frågor till den upphandlande enheten om något är oklart. Bolaget har inte utnyttjat denna möjlighet utan i stället lämnat in felaktiga dokument gällande trafik-tillstånd och försäkring vilka inte är relevanta för denna upphandling.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 10 kap. 2 § första stycket LOU framgår bl.a. att en leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling, om leverantören är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande.

Av 12 kap. 1 § framgår bl.a. följande. En upphandlande myndighet ska anta antingen 1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller 2. det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 16 kap. 1 § LOU stadgas att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett avtal om upphandlingen. Vid tillämpning av ett annat förfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att 1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudsökandena eller anbudsgivarna, eller 2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Av 16 kap. 2 § samma lag framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rätten får omedelbart

besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Utredning

Av avsnitt 1.2 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Ramavtal skall tecknas på tre (3) år med möjlighet till ett (1) års förlängning. Ramavtal skall tecknas med en (1) entreprenör per anbudsområde. Samma entreprenör kan ha flera områden.

Av avsnitt 1.3 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Upphandlingen avser behovet av skolskjutsar för grundskolan och särskolan inom Alingsås kommun.

Av avsnitt 2.2 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Anbudet skall innehålla kopia på försäkringsbevis för samtliga försäkringar se 6.5, kontaktuppgifter till en referenskund motsvarande denna upphandlings storlek se 7.1 samt kopia på trafiktillstånd se 7.2.

Av avsnitt 4 i förfrågningsunderlaget framgår följande. Frågor skall ställas skriftligen till beställarens handläggare respektive kontaktperson under anbudstiden (se sidan 1). Beställaren kommer att lämna lika och skriftliga svar till samtliga anbudsgivare. Upptäcker anbudsgivare att avtalsmallen respektive anbudsinbjudan innehåller felaktigheter som inte stämmer överens med branschpraxis eller aktuell lagstiftning skall upphandlingens handläggare kontaktas.

Av avsnitt 5 i förfrågningsunderlaget framgår följande. Beställaren får begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning (LOU 9 kap. 8 §). Beställaren får medge att en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet (LOU 9 kap. 8 §). Anbud som anses

vara orimligt lågt kan komma att förkastas om anbudsgivaren inte kan lämna en rimlig förklaring till detta (12 kap. 3 §).

Av avsnitt 6.5 i förfrågningsunderlaget framgår följande. Anbudsgivaren skall utöver trafikförsäkring inneha en ansvarsförsäkring som täcker skador som orsakats av anbudsgivaren. Anbudsgivaren skall ansvara gentemot kommunen enligt gällande lagar för skador som anbudsgivaren orsakat. Samtliga försäkringar skall redogöras för i anbudet genom kopia på försäkringsbevis.

Av avsnitt 7 i förfrågningsunderlaget framgår följande. 7.1 Anbudsgivaren skall ha erfarenhet av att köra skolskjutstrafik. Referenser från tidigare liknande uppdrag fyller en viktig funktion. Vi önskar kunna kontakta referenskunder till er. Anbudsgivaren bifogare en (1) referenskund (organisationens namn, kontaktpersonens namn samt kontaktuppgifter så som e-post, telefon). Har anbudsgivare någon gång under de senaste fem åren utfört uppdrag motsvarande detta åt Alingsås kommun är ytterligare referenser inte nödvändiga. 7.2 Anbudsgivare skall under hela avtalsperioden inneha gällande trafiktillstånd för skolskjutstrafik enligt Yrkestrafiklagen (SFS 1998:490) och uppfylla kraven i Yrkestrafikförordningen (SFS 1998:779). Har entreprenören underentreprenörer skall även dessa lämna gällande trafiktillstånd. Kopia på samtliga trafiktillstånd bifogas anbudet.

Av avsnitt 8 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Skolskjuts är regelbunden trafik avsedd för transport av elever till och från skola. Skolskjuts-transporterna skall ske varje skoldag vilka är ca 178 dagar per år.

Av bilaga 5 till Loffe's Företagstaxis anbud framgår bl.a. följande. Bolaget har under åren haft skolskjutsar till Vänersborg, man körde då till dövskolan. Bolaget har kört en pojke under ca ett och ett halvt år från Stora Mellby till Alingsås under 2006 via Monica Persson, Alingsås kommun skolkontoret. I dag har bolaget två bilar som kör skolbarn åt Taxi Alingsås.

Av tilldelningsbeslutet framgår bl.a. följande. Bereli är anbud 3 och Loffe's Företagstaxi är anbud 4. Samtliga anbudsgivare har goda referenser från att har kört skolskjutstrafik för Alingsås kommuns räkning i en eller annan form med varierande antal turer och bilar. Vi sätter stort värde på dessa referenser men endast två av anbudsgivarna har referenser från skolskjutsuppdrag som motsvarar denna upphandlings storlek där det utöver själva körningarna bland annat ingår planeringsarbete och upplägg av rutter. Anbudsgivare 4 har beskrivit att en person med erfarenhet av skolskjutsplanering kommer att anställas för att ansvara för uppdraget. Vi har dock bedömt att entreprenören i dag inte har haft ansvar för ett uppdrag motsvarande denna upphandlings storlek. Anbud 3 och 4 uppfyller tyvärr inte kraven på erfarenhet som ställs i anbudsinbjudan.

Länsrätten gör följande bedömning

En upphandlande enhet är fri att välja vilka kriterier som ska ingå i anbudsvärderingen under förutsättning att dessa inte strider mot LOU eller de gemenskapsrättsliga principer som bär upp lagen.

Vidare gäller att förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när. En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav inte ska beaktas vid utvärderingen.

Båda bolagen har gjort gällande att Alingsås kommun i utvärderingen har ställt ytterligare krav på anbudsgivare än vad som framgår av förfrågningsunderlaget och därmed inte behandlat anbudsgivarna likvärdig på ett öppet sätt och att detta strider mot LOU.

Det gäller först frågan om kravet på erfarenhet och referenser där såväl Loffe's Företagstaxi som Bereli anser att de uppfyller förfrågningsunderlagets krav.

Därefter gäller det Berelis invändning om förfrågningsunderlagets krav på trafiktillstånd och försäkring.

Slutligen har Loffe's Företagstaxi väckt frågor kring det vinnande bolaget.

Frågorna behandlas var för sig.

Erfarenhet och referenser

Frågan om Loffe's Företagstaxi uppfyller förfrågningsunderlagets krav på erfarenhet och referenser ska tolkas mot förfrågningsunderlagets lydelse.

I punkt 7.1 förfrågningsunderlaget står bl.a. att anbudsgivare ska ha erfarenhet av att köra skolskjutstrafik. Referenser från tidigare liknande uppdrag fyller en viktig funktion. Om anbudsgivare någon gång under de senaste fem åren har utfört uppdrag åt Alingsås kommun är ytterligare referenser inte nödvändiga.

Den första fråga som inställer sig är om Loffe's Företagstaxi genom att ha utfört skolskjutsar för kommunen har varit befriad från att ange en referensperson.

Det är ostridigt att Loffe's Företagstaxi har kört skolskjutstaxi för Alingsås kommuns räkning och att företaget har goda referenser från detta. För att befrias från att uppge en referenskund måste dock uppdragen ha varit motsvarande upphandlingens omfattning. Detta framgår av förfrågningsunderlaget p. 7.1 jämfört med underlagets p. 2.2.

Upphandlingen omfattar behovet av skolskjutsar för grundskolan och särskolan inom Alingsås kommun och avser ett ramavtal på tre år med möjlighet till ett års förlängning. Det är uppenbart att Loffe's Företagstaxis uppdrag för Alingsås kommun inte varit av den omfattningen. Inte heller kan den omständigheten att företaget har en underentreprenör med erfarenhet, befria företaget från uppgiftsskyldigheten, eftersom det är företagets erfarenhet som ska redovisas. En sådan redovisning skulle ha kunnat innefatta underentre-

prenörens erfarenhet. Detta saknas dock i anbudet. Företaget hade därför att, enligt förfrågningsunderlaget avsnitt 2.2 jämfört med avsnitt 7.1., lämna kontaktuppgifter till en referenskund motsvarande upphandlingens storlek.

Loffe's Företagstaxi har gjort gällande att de, genom att i en bilaga hänvisa till en upphandlare inom kommunen, ha fullgjort sin uppgiftsskyldighet med en referenskund. Mot bakgrund av bedömningen att företaget inte har utfört uppdrag för kommunen av motsvarande storlek som upphandlingen kan detta inte anses vara en tillräcklig referens. Inte heller kan denna persons eventuella kännedom om olika personer ersätta uppgift om en referenskund. De kompletterande uppgifter som lämnats i ansökan om överprövning kan inte läggas till grund för åtgärder enligt LOU.

Sammanfattningsvis uppfyller således inte Loffe's Företagstaxi skullkravet att ange en referenskund.

När det gäller Bereli har även det företaget gjort gällande att de har relevant erfarenhet av skolskjutsar. Företaget har dock först i sin ansökan om överprövning lämnat kompletterande uppgifter i detta avseende. Detta kan inte läggas till grund för åtgärder enligt LOU. Mot bakgrund av bedömningen av hur företaget uppfyllt kravet på trafiktillstånd och försäkring, nedan, finns inte anledning till ytterligare uttalanden i den här delen.

Trafiktillstånd och försäkring

Bereli gör gällande att det av anbudsinbjudan framgår att det bara ställs krav på att giltigt trafiktillstånd för taxi och försäkring för taxifordon ska finnas under avtalsperioden. Kommunen har svarat att det i avsnitt 2.2. i anbudsinbjudan tydligt finns listat de uppgifter som ska ingå i anbudet och att Bereli har lämnat in felaktiga dokument gällande trafiktillstånd och försäkring.

Det är ostridigt att trafiktillstånd för taxi och försäkring för taxifordon inte finns för närvarande. Av anbudsinbjudan framgår att anbudet bl.a. *skall* innehålla kopia på försäkringsbevis för samtliga försäkringar och kopia på trafik-

tillstånd. Det framgår vidare att samtliga försäkringar *skall* redogöras för i anbudet genom kopia på försäkringsbevis. Det framgår även att kopia på samtliga trafik tillstånd *skall* bifogas anbudet. Mot bakgrund av ovanstående framgår det tydligt att det är ett obligatoriskt krav att både trafik tillstånd för skolskjutstrafik och försäkringar skulle ha bifogats anbudet när det lämnades in till kommunen. Att det av anbuds inbjudan framgår att anbudsgivare under hela avtalsperioden ska inneha gällande trafik tillstånd för skolskjutstrafik får tolkas som att inget avbrott får ske under avtalsperioden. Bedömningen är således att det inte ska tolkas som att trafik tillståndet och försäkringarna inte behövde finnas då anbudet lämnades in till kommunen. Det eventuella utrymme som ordalydelsen skulle kunna anses lämna för att tillstånd inte måste finnas vid anbudets inlämnande löses av att det i så fall är företaget som måste visa för kommunen att det kommer att ha gällande trafik tillstånd och försäkringar under hela avtalsperioden. Bereli har inte på något sätt visat att företaget kommer att uppfylla dessa obligatoriska krav under avtalsperioden. Med hänsyn tagen till att anbuds inbjudan gäller skolskjutsar med taxi, vilket bl.a. framgår av rubriken, är bedömningen att det är står klart vilken typ av trafik tillstånd och försäkring som skulle ha bifogats. Vidare har företaget påpekat att kommunen har haft möjlighet att ställa frågor. Av avsnitt 5 i förfrågningsunderlaget framgår att beställaren får begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Avsnittet är utformat som en frivillig möjlighet för kommunen att begära in komplettering. Detta är möjligt endast om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Sammanfattningsvis finner länsrätten att Bereli inte har uppfyllt dessa två obligatoriska krav och därför finns det inte anledning att ytterligare pröva om kontaktuppgift till en referens kund motsvarande denna upphandlings storlek var med anbudet alternativt om företaget hade erfarenhet av Alingsås kommun, jfr ovan.

Utvärdering

Loffe's Företagstaxi har vidare anfört att den vinnande anbudsgivaren Taxi Alingsås AB: s ekonomiska förhållanden bör granskas med anledning av vad som framgår av bestämmelsen 10 kap. 2 § 2 p. LOU. Alingsås kommun har

svarat att de har genomfört kontroll av vinnande anbudsgivare som går utöver vad som är sedvanlig kontroll vid upphandlingar. Mot bakgrund av att 10 kap. 2 § LOU räknar upp frivilliga uteslutningsgrunder kan Alingsås kommun välja om de vill använda sig av den. Med hänsyn härtill finns det inte anledning för länsrätten att pröva om Taxi Alingsås AB omfattas av 10 kap. 2 § 2p. LOU.

Av utredningen framgår således sammanfattningsvis att vare sig Loffe's Företagstaxi eller Bereli uppfyller samtliga obligatoriska krav. Dessa krav framgår tydligt av förfrågningsunderlaget och har inte förändrats eller kompletterats av kommunen vid utvärderingen. Det finns därför inte förutsättningar för åtgärder med stöd av 16 kap. 2 § LOU. Det som sökandena anfört visar inte att de lidit skada eller kan komma att lida skada genom kommunens förfarande i upphandlingen. Sökandenas framställan om åtgärder enligt LOU ska därför avslås. Det interimistiska beslutet gäller därmed inte längre. Det bör observeras att detta innebär att en ny frist om tio dagar börjar löpa innan kontrakt kan tecknas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (3109/1B)

Birgitta Holmgren

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

